

Sygn. akt II CNP 49/08

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSA Dariusz Dończyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 września 2008 r., skargi T. Z.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 31 maja 2007 r., sygn. akt I ACa (...), wydanego w sprawie z powództwa Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. przeciwko T. Z., M. B. i J. P.

o zapłatę,

I. stwierdza, że prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 31 maja 2007r., sygn. akt I ACa (...), jest niezgodny z prawem;

II. zasądza od powoda Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. na rzecz T. Z. kwotę 1.230 (tysiąc dwieście trzydzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego skargą.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w S. w sprawie z powództwa Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w W. przeciwko T. Z., M. B. i J. P. wyrokiem z dnia 19 października 2006 r. zasądził od

pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 48.333,12 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 14 marca 2002 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach procesu. Sąd Okręgowy ustalił, że pozwani T. Z. i M. B. jako wspólnicy spółki cywilnej „E.(...)” w dniu 10 marca 2000 r. zawarli z Wojskową Agencją Mieszkaniową Oddział w S. umowę najmu lokali budynkach nr 6 i 7 położonych przy ul. P. w S. Zgodnie z § 4 umowy najemcy (pозwani) zobowiązali się płacić wynajmującemu (powodowi) czynsz w wysokości 8.934,04 zł miesięcznie. Dodatkowo najemcy zobowiązani byli do uiszczania opłat z tytułu centralnego ogrzewania, zaliczkowo w wysokości 2,70 zł/m², a także energii elektrycznej, zimnej wody i ścieków według wskazań podliczników. Strony ustaliły w umowie, że czynsz najmu będzie płatny z góry miesięcznie. Ponadto najemcy zobowiązali się do zapłaty wynajmującemu umownych odsetek w wysokości podwójnych odsetek ustawowych w wypadku zalegania z płatnością czynszu oraz opłat dodatkowych. Okres wypowiedzenia ustalono na sześć miesięcy, z tym, że wynajmujący zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia umowy bez zachowania terminu wypowiedzenia w sytuacji, gdy najemcy będą zalegać z płacaniem czynszu lub opłat dodatkowych za dwa okresy płatności lub naruszać inne istotne postanowienia umowy. Dla zabezpieczenia wiarygodności wynajmującego najemcy zobowiązali się do dokonania w banku blokady środków na kwotę 36.000 zł na rzecz WAM OT. Wszelkie zmiany umowy wymagały, dla ich ważności, formy pisemnej. Bank (...) w dniu 9 marca 2000 r. dokonał na zlecenie pozwanego T. Z. blokady na rachunku wnioskodawcy kwoty 36.220,59 zł na rzecz Wojskowej Agencji Mieszkaniowej.

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, że dnia 2 czerwca 2001 r. T. Z. i M. B. sporządzili aneks do umowy spółki cywilnej, na podstawie którego przyjęli do spółki J. P. W dniu 3 czerwca 2001 r. wspólnicy wyrazili w formie aneksu do umowy spółki zgodę na odejście ze spółki T. Z. i ustalili podział zysków w stosunku 98% dla M. B. i 2% dla J. P. W związku z odejściem ze spółki T. Z., na mocy zawartego porozumienia M. B. i J. P. zobowiązały się do uregulowania wszystkich zobowiązań płatniczych, jakimi obciążona jest spółka od momentu jej założenia, a ponadto M. B. zobowiązała się do zapłaty tytułem rozliczeń T. Z. kwoty 6.500 zł, zaś T. Z. zobowiązał się, że upoważni M. B. do dysponowania lokatami terminowymi w Banku (...) w S.

Od sierpnia 2001 r. wspólnicy spółki „E.(...)” pozostawali w zwłoce z płatnością czynszu. W dniu 7 listopada 2001 r. nastąpiło wydanie lokali przez M. B. w imieniu spółki „E.(...)” na rzecz Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w stanie jak przed przyjęciem.

Pozwany T. Z. w oświadczeniu skierowanym do Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w dniu 23 listopada 2001 r. wskazał, że informował Agencję w maju o zamiarze odejścia ze spółki, zrealizowanym z dniem 3 czerwca 2001 r., oraz że od tego dnia nie jest współnikiem spółki.

Komornik Sądowy Rewiru V przy Sądzie Rejonowym w S. zawiadomieniem z dnia 6 listopada 2002 r. poinformował pozwanego o zajęciu należącego do niego rachunku bankowego w Banku (...), na którym była dokonana blokada na rzecz Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. W dniu 4 grudnia 2003 r. na poczet zaległości z tytułu odsetek za opóźnienie w zapłacie faktury nr 709 i 818 T. Z. zapłacił kwotę 1.547,60 na rzecz Wojskowej Agencji Mieszkaniowej.

Sąd Okręgowy powołując się na powyższe ustalenia uznał, że powództwo jest uzasadnione w stosunku do wszystkich pozwanych. Wskazał, że roszczenie powoda oparte zostało na treści art. 659 k.c. oraz przepisach dotyczących odpowiedzialności współników spółki cywilnej (art. 864 i następne k.c.), zaś w sprawie bezsporne było, że T. Z. i M. B. zawarli umowę najmu pomieszczeń użytkowych z Wojskową Agencją Mieszkaniową jako współnicy spółki cywilnej. Pozwani nie kwestionowali również okoliczności, że zaistniała zwłoka w zapłacie czynszu za wynajem.

Odnosząc się do odpowiedzialności T. Z. Sąd Okręgowy stwierdził, że pozwany ten wprawdzie przedstawił dowody wskazujące na wystąpienie ze spółki (aneks do umowy oraz decyzję o wykreśleniu z ewidencji działalności gospodarczej), jednak nie wykazał on, że poinformował powódkę o wystąpieniu ze spółki przed listopadem 2001 r. Taką informację pozwany przekazał powódce dopiero 23 listopada 2001 r., a więc już po wydaniu powódce budynków będących przedmiotem najmu. Pozwany nie wypowiedział umowy najmu, a zatem nadal ciążyły na nim obowiązki wynikające z tej umowy. Sam fakt wydania decyzji o wykreśleniu z ewidencji działalności nie stanowi dowodu, że T. Z. przestał być współnikiem spółki. Pozwany nie przedstawił dowodu, że poinformował stronę powodową o wystąpieniu ze spółki wcześniej, niż pismem z 23 listopada 2001 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że współnik występujący ze spółki z reguły odpowiada za zobowiązania powstałe przed dniem jego wystąpienia. Ostatecznie jednak uznał odpowiedzialność pozwanego argumentując to faktem, że powód nie został poinformowany o zmianie składu osobowego spółki „E.(...)”, zaś strony nie zmieniły umowy najmu, w której nadal jako najemca figurował T. Z..

Sąd Apelacyjny, po rozpoznaniu apelacji pozwanych T. Z. i J. P. od powyższego orzeczenia, wyrokiem z dnia 31 maja 2007 r. oddalił obie apelacje. Zaaprobował

stanowisko Sądu Okręgowego, iż skarżący T. Z. i J. P. ponoszą odpowiedzialność z tytułu nie uregulowanych należności wynikających z najmu przedmiotowych lokali. Podkreślił, że odpowiedzialność ta oparta jest na dwóch reżimach odpowiedzialności umownej. T. Z. ponosi odpowiedzialność z tytułu umowy najmu, a J. P. z tytułu umowy spółki cywilnej.

Sąd Apelacyjny nie zgodził się ze stanowiskiem skarżącego T. Z., że art. 864 k.c. przesądza, iż za zobowiązania spółki cywilnej odpowiedzialność ponoszą wyłącznie wspólnicy. Treść tego przepisu - zdaniem Sądu Apelacyjnego - wskazuje jedynie na to, że „za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie”. Z unormowania tego nie wynika natomiast, że odpowiedzialność tę mogą ponosić wyłącznie wspólnicy. Odpowiedzialność pozwanego T. Z. nie wynika z przepisu art. 864 k.c., ale z faktu, że pozwany jest stroną umowy najmu z dnia 10 marca 2000 r. Spółka cywilna nie ma osobowości prawnej, a zatem nie może być stroną umowy cywilnoprawnej. Stronami umowy są jedynie wspólnicy tej spółki.

Sąd Apelacyjny uznał za bezprzedmiotowe wywody skarżącego T. Z. odnoszące się do kwestii chwili powstania przedmiotowych zobowiązań, tj. czy spółka przestała płacić powodowi należności z tytułu umowy najmu w czasie, gdy był on jeszcze wspólnikiem spółki cywilnej „E.(...)”, czy też nastąpiło to już po jego wystąpieniu z tej spółki. W niniejszym postępowaniu bezspornym bowiem było, iż zaległości te miały miejsce po wystąpieniu pozwanego ze spółki. Istotne znaczenie ma natomiast fakt, czy pozwany, który jako osoba fizyczna posiadająca przymiot przedsiębiorcy odstąpił od łączącej go z powodem umowy najmu. Sąd Apelacyjny powołał się na występujący w doktrynie pogląd, że do wygaśnięcia stosunku najmu nie wystarcza wystąpienie ze spółki, lecz konieczne jest wypowiedzenie najmu. Dopóki nie zakończy się okres wypowiedzenia, były wspólnik nadal jest solidarnie z pozostałymi odpowiedzialny za zapłatę czynszu.

Sąd Apelacyjny nie podzielił poglądu wyrażonego przez Sąd Okręgowy, że pozwany winien był wykazać, czy informował powódkę o fakcie wystąpienia ze spółki cywilnej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego pozwany, który zawarł umowę najmu miał obowiązek odstąpienia od tej umowy; winien więc nie tyle poinformować powódkę o fakcie wystąpienia ze spółki „E.(...)”, ale dążyć do podpisania aneksu, w którym nie figurowałby jako strona umowy najmu. W konsekwencji Sąd Apelacyjny przyjął, że pozwany, mimo wystąpienia ze spółki cywilnej, nadal był związany umową najmu.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego, opartej na obu podstawach określonych w art. 424⁴ k.p.c. pozwany T. Z. podniósł zarzuty:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 864 k.c., przez:

- a) jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że wspólnik, który wystąpił ze spółki cywilnej, odpowiada za jej zobowiązania powstałe po wystąpieniu ze spółki pomimo przyjęcia, że za ten sam dług odpowiada również wspólnik, który przystąpił do spółki w miejsce wspólnika ustępującego;
- b) błędną wykładnię polegającą na przyjęciu *contra legem*, że z art. 864 k.c. wynika, iż za zobowiązania spółki cywilnej odpowiedzialność ponoszą również inne podmioty niż wspólnicy tej spółki;

2. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c. przez przekroczenie granicy swobodnej oceny sędziowskiej i dowolne przyjęcie, że pozwany nie zawiadomił powódki o swoim wystąpieniu ze spółki cywilnej.

Wskazując na powyższe podstawy skargi oraz powołując się na fakt, że przez wydanie zaskarżonego orzeczenia została wyrządzona szkoda w wysokości 91.344,72 zł (wskutek uregulowania zasądzonej należności wraz z odsetkami i kosztami procesu), skarżący wniósł o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 31 maja 2007 r. z przepisami art. 864 k.c. i art. 233 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepisy Kodeksu postępowania cywilnego regulujące instytucję skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ - art. 424¹² k.p.c.) nie zawierają definicji legalnej pojęcia „orzeczenia niezgodnego z prawem”. W sposób wyraźny wskazują natomiast, że skargę można oprzeć na podstawie naruszeń prawa materialnego lub przepisów postępowania, które spowodowały niezgodność orzeczenia z prawem, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda (art. 424⁴ zdanie 1 k.p.c.). Niezgodne z prawem są niewątpliwie orzeczenia wydane z naruszeniem podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela (art. 424¹ § 2 k.p.c.). Nie każde naruszenie prawa prowadzące do wydania nietrafnego, wadliwego orzeczenia jest tożsame z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Analiza powyższych przepisów, jak też przepisów Kodeksu cywilnego traktujących o odpowiedzialności Skarbu Państwa z tytułu wyrządzenia szkody przez niezgodne z prawem działanie przy wykonywaniu władzy publicznej, polegające na wydaniu przez sąd prawomocnego orzeczenia (art. 417¹ § 2 w

zw. z art. 417 § 1 k.c.), prowadzi do wniosku, że orzeczenie może być uznane za niezgodne z prawem jedynie wtedy, gdy wydane ono zostało wskutek naruszenie prawa w postaci kwalifikowanej. Jak to wielokrotnie wyjaśniał już Sąd Najwyższy, orzeczenie niezgodne z prawem – w rozumieniu art. 424¹ § 2 k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. – to takie orzeczenie, które jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Innymi słowy, mimo braku wyraźnych podstaw normatywnych, niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności (zob. m.in. w wyroku z dnia 21 lutego 2007 r. I CNP 71/06, niepubl., wyrok z dnia 15 czerwca 2007 r., II CNP 37/07, niepubl.; wyrok z dnia 7 lutego 2007 r., III CNP 53/06, niepubl.; wyrok z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174; wyrok z dnia 5 października 2006 r., I BP 10/06, OSNP 2007, nr 19-20, poz. 274; wyrok z dnia 24 lipca 2006 r., I BP 1/06, OSNP 2007, nr 15-16, poz. 216; wyrok z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; wyrok z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, (niepubl.); postanowienie z dnia 26 kwietnia 2006 r.; V CNP 79/05, niepubl.; wyrok z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17; wyrok z dnia 9 marca 2006 r., II BP 6/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 42). Skład rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela przytoczone stanowisko, które należy uznać za utrwalone.

Skarżący T. Z. oparł skargę na podstawie naruszenia przepisów postępowania cywilnego, tj. na art. 233 k.p.c., co jest - w świetle art. 424⁴ zd. 2 k.p.c. - niedopuszczalne. Według tego ostatniego unormowania, podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Oznacza to, że skarżący nie może skutecznie powołać się na pogwałcenie tych przepisów postępowania, które bezpośrednio wiążą się z kwestionowaną oceną dowodów, czy też ustaleniem faktów. Warto zwrócić uwagę na to, że przedmiotowe ograniczenie funkcjonuje również w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.), zaś Sąd Najwyższy w dotychczasowym orzecznictwie stoi na stanowisku, że w ramach pierwszej podstawy kasacyjnej nie może zostać podniesiony zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. (zob. m.in. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, niepubl; z dnia 10 stycznia 2008 r., IV CSK 404/07, niepubl.; z dnia 11 kwietnia 2008 r., II CSK 625/07, niepubl.

oraz uzasadnienia postanowień Sądu Najwyższego: z dnia 30 czerwca 2006 r., V CSK 146/06, niepubl.; z dnia 30 sierpnia 2006 r., I CSK 189/06, niepubl.).

Uzasadniony okazał się natomiast podniesiony w ramach podstawy naruszenia prawa materialnego zarzut naruszenia art. 864 k.c., według którego za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i piśmiennictwie prawniczym utrwalony jest pogląd, że spółka cywilna jest stosunkiem prawnym, zespołem wspólników nie wyposażonym w osobowość prawną, spółką osobową, w której wielość podmiotów powiązana jest wspólnością majątkową (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1993 r., III CZP 176/92, OSNC 1993, nr 10, poz. 171). Majątek spółki cywilnej stanowi współwłasność łączną wspólników, opierającą się na szczególnym stosunku osobistym, jaki kształtuje umowę takiej spółki. Przyjmuje się, że wprawdzie majątek ten stanowi odrębną całość obejmującą wkłady majątkowe wspólników oraz uzyskane dochody, to jednak pod względem prawnym jest to majątek wspólny wspólników, co do którego istnieje pomiędzy nimi wspólność łączna, utrzymująca wyodrębnienie tego majątku i jego niepodzielność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2005 r., III CK 207/05, niepubl.). Według art. 865 § 1 k.c., każdy wspólnik jest uprawniony i zobowiązany do prowadzenia spraw spółki, w zakresie szczegółowo określonym w § 2 i 3 art. 865 k.c. Zgodnie zaś z art. 866 k.c. „w braku odmiennej umowy lub uchwały wspólników, każdy wspólnik jest umocowany do reprezentowania spółki w takich granicach, w jakich jest uprawniony do prowadzenia jej spraw. W kwestii reprezentacji spółki cywilnej należy zwrócić uwagę na dwie kwestie. Po pierwsze, że reprezentacja spółki sprowadza się do dokonywania czynności wobec osób trzecich, tj. składania oświadczeń woli w sprawach spółki oraz przyjmowania oświadczeń adresowanych do spółki. Po drugie, że przez ustawowe pojęcie „reprezentacja spółki” należy rozumieć reprezentację wspólników spółki cywilnej, którzy podejmują określone działania związane z realizacją celu, dla osiągnięcia którego spółka została powołana. Przedmiotowy zakres tej reprezentacji wynika z umowy spółki lub uchwały wspólników, a w wypadku braku stosownych postanowień - z brzmienia art. 866 k.c. w zw. z art. 865 k.c.

W niniejszej sprawie umowa najmu lokalu z dnia 10 marca 2000 r. została zawarta pomiędzy powodem Wojskową Agencją Mieszkaniową Oddział Terenowy w S. a wspólnikami spółki cywilnej „E.(...)”. Niewątpliwie to pozwani T. Z. i M. B. byli stroną przedmiotowej umowy, nie zaś sama spółka, która nie ma podmiotowości prawnej i nie

może samodzielnie występować w obrocie prawnym. Istotne znaczenie ma jednak fakt, że pozwany zawarł tę umowę jako wspólnik spółki cywilnej. Należy też zauważyć, że samo zawarcie umowy przez pozwanego stanowiło akt z zakresu reprezentacji spółki, zaś pozwany działał w tym wypadku nie tyle w imieniu własnym co w imieniu i na rachunek wszystkich wspólników spółki „E.(...)”. Wystąpienie za spółki pozwanego T. Z. nie miało żadnego znaczenia z punktu widzenia trwania umowy najmu, której stronami byli Wojskowo Agencja Mieszkaniowa i wspólnicy spółki cywilnej „E.(...)”, bez względu na aktualny skład osobowy. Twierdzenie, że w każdym wypadku, gdy zmienia się skład osobowy spółki cywilnej, winna zostać zmieniona umowa, której stroną są wspólnicy spółki, jest nie do pogodzenia z istotą spółki cywilnej i zasadami jej reprezentacji. Zauważyć należy, że T. Z. po wystąpieniu ze spółki nie mógł wypowiedzieć umowy najmu, bowiem przestał być jej stroną, stroną umowy w dalszym ciągu pozostawali wspólnicy spółki cywilnej „E.(...)”.

Przepis art. 864 k.c. traktuje o odpowiedzialności wspólników za zobowiązania spółki cywilnej, tj. zobowiązania wspólników, które nie są ich zobowiązaniami osobistymi, natomiast wynikają z działalności spółki cywilnej. Odpowiedzialność na jego podstawie ponoszą zarówno aktualni, jak również byli wspólnicy spółki cywilnej, przy czym w stosunku do tych ostatnich istotne jest ustalenie, że w okresie powstania zobowiązania byli oni wspólnikami spółki cywilnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2005 r., II CK 768/04, niepubl.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 listopada 1994 r., I ACr 502/94, OSA 1995, nr 5, poz. 25). Skład osobowy spółki cywilnej w okresie trwania stosunku zobowiązaniowego z udziałem jej wspólników może podlegać różnym modyfikacjom. Możliwa jest np. taka sytuacja, że jeden ze wspólników ustępuje ze spółki a na jego miejsce wstępuje nowy wspólnik, który na mocy porozumienia z pozostałymi wspólnikami, a w tym ze wspólnikiem ustępującym, przejmuje dotychczasowe zobowiązania i uprawnienia. Taka umowa zawarta między wspólnikami spółki w zakresie przejścia lub zwolnienia z odpowiedzialności majątkowej za zobowiązania spółki wywiera skutki prawne jedynie między nimi (np. w zakresie regresu). Nie powoduje natomiast żadnych skutków prawnych w stosunku do osób trzecich, a w tym wierzycieli (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1995 r., III CZP 160/95, OSNC 1996, nr 3, poz. 33; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 czerwca 1995 r., I ACr 285/95, OSA 1996, nr 10, poz. 51). Dla ustalenia kręgu podmiotów odpowiedzialnych z tytułu zobowiązań spółki w sytuacji, gdy źródłem zobowiązania jest umowa, nie ma znaczenia skład osobowy spółki z daty zawarcia tej

umowy. Istotne jest natomiast to, czy dany podmiot był współnikiem spółki w okresie powstania zobowiązania, ewentualnie, czy przystąpił do spółki już po powstaniu tego zobowiązania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2002 r., III CKN 1063/00, niepubl; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2003 r., I CK 201/02, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 1967 r., II CR 187/67, OSNC 1968, nr 5, poz. 89). Kwestii odpowiedzialności współników spółki cywilnej nie można mylić z zagadnieniem reprezentacji spółki. Zwrócił na to trafnie uwagę również Naczelny Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 8 lipca 1997 r., I S.A./Łd 476/96, (niepubl.), wskazując, że bez znaczenia dla solidarnej odpowiedzialności podatników za zobowiązania podatkowe spółki cywilnej pozostaje okoliczność, że fakturę VAT, dokumentującą sprzedaż towaru stanowiącego własność spółki, oraz faktury korygujące, dokumentujące zwrot towaru wcześniej sprzedanego spółce, podpisał tylko jeden ze współników.

W rozpoznawanej sprawie nieistotny jest zatem fakt, że pozwany T. Z. złożył swój podpis pod przedmiotową umową najmu. Doniosła jest natomiast okoliczność, że w momencie powstania długu nie był on już współnikiem spółki „E.(...)”.

Trzeba więc zgodzić się z podniesionym w skardze zarzutem, że uznanie przez Sąd Apelacyjny odpowiedzialności pozwanego T. Z. za zobowiązania powstałe po jego wystąpieniu ze spółki było wynikiem rażąco wadliwej wykładni art. 864 k.c. Zaskarżony wyrok jest zatem niezgodny z wymienionym przepisem.

Mając na uwadze powyższe oraz uwzględniając okoliczność, że skarżący uprawdopodobnił fakt, że przez wydanie zaskarżonego wyroku została mu wyrządzona szkoda, Sąd Najwyższy na podstawie art. 424¹¹ § 2 k.p.c. w związku z art. 864 k.c. orzekł jak w sentencji, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 w związku z art. 424¹² i art. 398²¹ k.p.c.